

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1880.

Kolozsvár, vasárnap, március 28

Tizedik évfolyam.

A SAJTÓSZABADSÁG.

Hogy azon jótétemények között, a melyeket az alkotmányos államformában jelenlegi alakjával csak újabb időkben talált fel maga számára a cultur világ: mily tekintélyes helyet foglal el a szabadsajtó, azt hisszük, ma már felesleges bővebben fejtegetni. Képviseli az azt a nagyhatalmasságot, a mi egy nemzet közvéleményének erejében rejlik, s rendelkezik mindazon nagy mérvű befolyással, a mit ezen kérelhetetlenül sújtó hatalmasság az ész ereje mellett egy nemzet vagy népek érdekében érvényesíteni képes.

Szükséges azonban, hogy a mennyiben valamely nemzet saját érdekének szószóója a sajtó, legyen szabad is, hogy korlátok nélkül mondhasa el és bírálhassa meg a nemzet maga-magának mindazt, a mi saját érdekeibe és saját életébe vágnak; mert csak addig lehet biztos róla, hogy önmaga intézheti saját sorsát, a míg szabad a sajtó útján írónak és olvasónak egyaránt, tartózkodás és félelem nélkül megbeszélni ügyeit.

A mint azonban nem képzeljük a szabadságnak egyetlen olyan fajtát, a mely eszményi szépségében megvalósítható lenne, a nélkül, hogy gondoskodva volna azon határokról, a melyen keresztül állépv, minden fajta szabadság szabadosággá, azaz valamely második szabadságot élvező tényezőnek elnyomójává ne válnék; ép úgy a szabadsajtó határai is meg vannak szabva már a józan ész előtt is mások szabadságainak határai által.

Kétségtelen az, hogy hazai törvényeink különbséget tevé a magán ember és a sajtó között, egyiknek cselekedeteit a bíróság, másiknak tetteit az esküdtszék ítéllete alá rendelve, egyiknek a szabadságra nézve tágabb kört hagyott, mint a másiknak.

A szabadságot józanon értelmező és a küzdtérre mindég a cultura zászlója alatt meginduló sajtónak lenne legelső sorban hivatása, hogy ne éljen vissza avval az előnnyel, melyet neki a törvény az egyesek szabadságával szemben biztosított.

Fájdalom egész nyíltan elmerjük mondani, hogy tizenhárom éves alkotmányosságunk óta a magyar sajtó egy része ezzel durván visszaélt.

A KELET TÁRCZÁJA.

„AZ ÉN FIATAL KOROMBAN!”

(Húsvéti csevegés.)

„Az én fiatal koromban” — kihez ne títne egy kis sentimentális elmélázás e szavakra, ha mindjárt még épen nem teheti is utána, Arany Jánossal, „vönj le negyven évet” — „az én fiatal koromban” kissé másként készültünk a húsvéti szent ünnepekre, mint mostan.

Ma már liter-számra vesszük a rózsavizet s fecsekdő-gyűrűbe, vagy épen kancus madárkába szorítjuk, ha ugyan nem tartjuk igen is „közönséges” dolognak az üntözödést. Ma már cukor-tojásokra vagyunk kaptatva s nem is igen vagyunk meglegedve, ha ki nem nyílik a drága csece-bece s beljében nem csokolozik egy pár galamb.

Az én fiatal koromban még nagyon büszke volt, a ki nem volt épen csak egy pohárra utalva, hanem szerethetett magának egy orvos-ságos tüveget s a nénitől vagy szép szerével, vagy, ha másként nem ment: esel útján (magyarán: lopva) szerethetett pár csöp rózsasolajat az ültözö-asztal, vagy tükros chatouille valamelyik rejtékéből s így illatos vízzel kerülhetette meg az ösmérő házak megöntözni való virág-szárait — a mint a hivatalos kifejezés mondá. Volt aztán sikongás és ijedezés, ha a mama, vagy még többször a fia testvér, ki természetesen jó pajtása volt az üntözönek, szóval, vagy egy intéssel elárulta a lányka rejtékét s akár volt váltásfogás, akár nem: bizony jól megázva került elő a virágszál a buvó-helyről.

A váltásfogás egyszerűen piros, vagy tarkán színezett voltához képest kisebb-nagyobb értéket képviselt, ha pedig épen márványozott is vala, a boldog balandó sokáig őrizte az ablak horgára akasztott cifra faragású papír tojástartóban. Mert nem kicsi mesterség ám a márványozott tojás előállítás! Színes selyem tépést

Csak egy tűrhetetlen anomáliára hívjuk fel itt a figyelmet.

Hol van az még a világ hátán, hogy hogy annyi magánsérelem követtségessé el sajtó útján és ezen sérelemre ne legyen képes egy rendezett állam nyújtani más orvosszert, mint a mit két vadonba került ember, vagy állat szokott alkalmazni egymás ellen: a nyers erő ítéletét: a párbajt?

Mely ország képes még felmutatni annyi párbajt, mint mienk, tisztán és kizárólag a sajtó túlkapásai miatt?

Mi ennek az oka?

Semmi egyéb mint az, hogy nincsen gondoskodva, vagy legalább kellőleg gondoskodva Magyarországon törvényes és egyedül igazságos másnemű elégtétléről.

Esküdtszékeink, akár mint csűrjük csavarjuk a dolgot, talán azért, mert népünk még mind félti az elnyomástól szabadságát, vagy talán mert nem fejlődött ki még eléggé jogi érzéke, szakadatlanul olyan ítéleteket hoz, a melyek korlátozás helyett túlkapásra bűzdítják fel mindazokat, a kik Magyarországon tollat forgatnak. Becsületesítés, meggyalázás, meghurcolás a magyar sajtó terén a mindennapi események közé tartozik, de az elmarasztaló ítélet az esküdtszékek rézzéről nálunk valóságos fehér holló. Ha négy szem között valakit becsületében sértünk, a bíróság elégtételt ad, ha azonban az olvasóknak ezerei előtt tesz-szük tünkre valakinek becsületét az esküdtszék felment; nem esoda aztán, ha érdekességénél fogva minél több újságíró kezd az egyesek magánbecsületét használni fel újságtöltéltélt, és ezek kénytelenek vagy minden elégtételt híjjával leg-szentebb polgári kincsök elvesztése mellett elkeseredve tűrni a modern hetedik nagy hatalom túlkapásait, vagy nejét, esaládját nem tekintve, a nyers erő vagy véletlen ítéletének tenni ki magát és valamely henczögű hírkász kedvteléséből egyen-lővé tenni önmagát, a megsértettet a sértővel, elfogadni valamely párbajnak sohasem igazságos, de gyakorta végzetes ítéletét magára nézve is, a ki különben senkinek nem vétte.

Ez állapot, valljuk meg, legelső sorban mi, a kik tollal keressük kenyerünket, tovább így tarthatatlan. Ám mondjuk meg mi, mondja meg a sajtó, önértzettel, szabadon és nyíltan szeméi kö-

kell nagy türelemmel csinálni, a tojást a tépésbe beleburkolni, hogy a pirosító lé fővése közben még a selyem-szálak színet is rárajka a tojás héjára s ha épen ki akarunk tenni magunkért, egy más végtében többször is változtatjuk a tépés-burkot, hogy így a legszebb habos márvány-nyal vetekedhessék a mű-rekem.

Ilyen a tojást kapni, aztán, nem kicsi dolog ám s ezt a kitüntetést multhatatlanul viszonozni kell a lehető legjobb metszett tojással, a minék előállítás, ismét igen nagy tudomány. Nem elég, ha csak egy virág-koszorú s a név kezdő-betűi tűnnek ki a türelmesen s ezerszer meg ezerszer ismételt kareolász nyomán a tojás-héj piros alapján, hanem valamely symbolum által is ki kell a gyöngédebb érzelmeket fejezni, melyek a tojás-metsző szívét a kitartó munka folyamán hevíték. Vagy a hit-remény-szeretet keresztje, horgonya és szíve ékítse az emlék-ajándokot, vagy röptülő galamb vigyen eszébre péceséts levelet, mely a világon mindent magában foglalhat, mert tartalmát tetszése szerint az gondolja bele: a ki a gyöngéd emléket kapja. Ha pedig épen valamely elms, avagy érzelmes vers-pár is olvasható a szalagon, melyet a két galamb röpit a tojás-égen, mely ábrándosan borul az alája metszett kis kunyhó fölé — szeretném látni azt a szikla-kemény-ségű szívet, a mely ily vallomásnak ellent tud állani!

Láttam olyan metszett tojást is, a mely mely jelentőségű rébuszával volt bivatva sok fejtejtés okozására s melyen feljül egy igen tisztességes korú és természetű légy alakja tarkállott, allatta e szó: boldog; a másik sorban: engem s legalól egy szál nefelejts, félig lehajtott fej-jel, mintegy példázva az önmegadó resignatiót, mely a kareolóz tollkést fáradhatatlan munkájában vezet — imaszert esenkedéssel sohajtva: „Légy boldog, engem ne felejtis!”

Hát a nyíllal átlőtt, avagy lángoló oltár fölött senyvedő szívek, száraz ágon turbékoló párjok után gíléztek, elhagyott sirra boruló szomorulizék, gomolygó felhők között elszakíthatatlan frigyre

zé bárkinek, ha a morál, egyesek, a társadalom vagy a közjó ellen vétett, mondjuk el tartózkodás nélkül tetteit; mindenkit úgy fog elítélni a nagyközönség, a mint cselekedetei elítélendők valának. De hogy a piaczi kofák módjára a műveletlen és sértő kifejezésekkel bántsuk akár azt, a ki meglehet tetteivel is okot adott rá, nem illik a sajtó méltóságához, melynek leg-főbb critériuma az illedelmes nyelvezet.

Azok, a kik büntető törvénykönyveket alkottak, bizonyára birtak némi fogalmával az erkölcsiségnek akkor, a mikor kimondták, hogy még magát a tolvajt és gazembert is tolvajnak és gazembernek nevezni büntetésre méltó cselekedet. És épen ez a pont az, a mi iránt a mi esküdtszékeink a legkisebb érzékkel sem bírnak. Ha arról van szó, hogy egy valaki mást becsületében mélyen sértő kifejezésekkel bántalmazott, akkor az esküdtszék vizsgálát alá veszi a megbántottnak egész előéletét, s ha valahol egy szennyfoltra akad, nem gondolva azzal, hogy a magánember cselekedeteit más bíróság van hivatva elítélni, minden labo-zás nélkül felmenti a sértőt, s fegyvert ad kezébe, hogy másokkal szemben ugyan-ily módon járjon el. Hogy józan ész és böles főlk alkotta törvény szerint még a börtönből kiszabadult fegyenczeknek sem szabad többé büntetés nélkül szemére lobantani kiállott megfenyíttetését, ez és hasonló elvek iránt, a mi esküdtszékeink teljesen érzéketlenek, nem is tekintve azokat a nemzetiségi érzelmeket, azon polici-pártállásokat, a melyek alól egyetlen esküdtszék sem tudta emancipálni magát, és a melyek egytől-egyig a tárgyi-lagos igazságtétel rovására szolgálnak.

Ezért pártoljuk mi egész határozottsággal a magán sérelmekre nézve az esküdtszék hatáskörének megszüntetését. Mi nem jelent mást, mint hogy a büntető-törvénykönyvnek a magánéletben eddig igazságosnak és méltányosnak ismert uralma kiterjesztessék a sajtónak a magánéletbe való beavatkozásaira is.

A viczinális vasúttokról szóló törvény-javaslatot, miután a közös hadügyminiszteriumnak arra vonatkozó észrevételei megjöttek, most már véglegesen meg fogják állapítani s a képviselőház egyik legközelebbi ülésében előterjeszteni.

kulesolódott kezek — mi mindent birtak kifejezni — a mi mai napság, a civilisatio hatása alatt, úgy elmosódott a létezők sorából, mint a Felek-elyi „Hármas fogadó” egykor oly híres konyhája, mióta a kocsisort röpitő paripa fával s vízzel el szúna és abrak helyett s mióta a fiúk s lányok sokkal kíváncsiabbak arra, hogy „mennyi a hozománya?” mennyi a fizetése?” mint arra, hogy vajon mi lehet írva a galamb eszébre levő leveletben s hogy mit jelenthet a metszett tojás képrejtvénye?

Bizony, a nagy műveltségben annyira lecsiszolódott rólunkminden, a mi nemzeties saját-ság és épen azért többé-kevésbé naiv-érzel-mes vala rajtuk, hogy nagy előhaladottságunkban alig-alig ösmertünk azokra a szokásokra, melyek „az én fiatal koromban” oly egyszerű eszközökkel birtak mely és nemes hevületekre ragradni.

Az eredeti magyaros tjesztendei angyal-járás helyett németes „christbaum” köré gyűjtjük gyermekeinket, megfosztva őket a mysticus öröm himporától, mely az én fiatal koromban, émed-tünkben titok fátylával borítá s oly varázsszá tevő az édes jó szülők gyöngéd gondoskodását s valóban „meglepetést” szerzett a semmit sem sejtő kicsinyeknek amaz egyszerű játék-szerékkel, melyekkel ma már elő sem mernénk állani az urfiaknak és kisasszonyoknak. Ma már még csak a Bethlehemesei járását is beültá a hatóság s többé nem gyönyörködhetik karácsony estjén a féléken húzódó gyermek-sereg, mely a kolomp-zörgés által figyelmessé téve, a nagyobbak elől, a kisebbek a mama köténye mög-gül élékandikálva, bámulta meg a megváltó jászlat, szörnyülködve Herodes király rettentességein s érezve nemes erkölcsi elégtételt a vörös vitéz igazságszolgáltatása fölött — még sokáig visszazsongván jelkükben a „szerencsés órát, boldog éjszakát” búcsu hangjai. A három szent király napján hordozott lámpa-esilág is tovatűnt, szétoszlottak az apró-szentek, az ünnep szombatján járó énekesek hangja berekedt s

Jövő számunk a közbeeső ünnep miatt szerdán jelenik meg.

Hirdetési díjak.

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallisch-gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések felvétel irodája Budapest Servitátor 5. sz.

Nyitottéri cikkek

gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

Az erdélyi aranybányászat érdekében b. Kemény Géza, Hegedűs Sándor s Lukács László orsz. képviselők emlékiratot nyújtottak át a kormányznak. Az emlékiratban kéri, hogy a kolozsvári bányagazgatóság kerületében, a jelenleg érvényes fémbeváltási árszabály oly irányban leszállíttassék, hogy a levonási tételek a lehető minimumra redukáltassanak; továbbá kéri bányászati ezélokra az általános faárleszállítást.

A REVOLUTIO.

I.

Nem hiszem ugyan, hogy Dégérando Antonia k. a. felszólalása nagyon sok proselytát szerezne a szóban forgó ügynek; de ha a kevés között még kevesebbet is megölvhatunk a szédüléstől, miért ne számunk néhány sort a jótékony ezéla?

A république III. évében a Conventnek valami hallgatag tagja, Lacroix vagy Delacroix következő ezim alatt ada ki néhány füzetet: „Francia szemlélő a forradalmi kormány alatt.” Előszavában őszintén kinyilatkoztatja Delacroix, hogy a kötetet tevő füzetek ellenmondásokat látszanak felmutatni. „Mikor megkezdtem”, írja, „Robespierre a hatalmas teljességében volt; az örkődő bizottságok szedtek minden beszédet őszsze, füleltek minden szóra, kémkedtek minden levélpapír felett... a rémuralomnak (terreur) e pillanatában merék tollat fogni. Baj volt elmondani az igazságot úgy, hogy ne bántsa az ember az ámitást (imposture), hogy lehúzza az aláczát a gatszagnak s ne tegye ki magát a bosszújának. Munkámat olvasója ne annyira azokból az eszmékből ítélje meg, a melyeket kifejezek, hanem a melyeket keltek. Meglepi őt a fokozata a gondolatoknak, mint a melyek abban a mértékben lesznek kevésbé tartozkodók, a melyben erőre kapnak az ész és az igazság, (justice).“

Pl. a börtönökről merészen nyilatkozik: „Minő látványt mutat egy oly köztársaság, melyben alig elég a sok főépület a városokból és falukról behordott fogolysereg befogadására, a hol a nemes, a földműves, a kézműves, mint egy rengeteg sirban vannak vegyítve és gyúrva, a hol a ki elhog és őriz, maga is színtelen fél, hogy őt is elfogják és őrzik, a hol az ember feladól lesz, ne hogy őt adják fel mások, a hol az ember fél magánál látni egy barátját és közölni vele a gondolatát; a hol a fogolyoknak nem csak a törvényszéktől, hanem az utedai zendülésektől is kell irtózni sat. sat.

De csakhamar megáll ijedten a szerző és elismeri, hogy van jó is a börtönben.

lassan-lassan nem marad semmi a prózai élet költői, hagyományos, titokzatos fátyolából, szétszaladozik az ék, a varázs és megmarad a durva, csupasz valóság, bántó szögletességében, sértő darabosságában.

Igy a húsvéti nemzeties mulatságok tünnei tréfás szokások mind inkább népiesekké válnak, s a civilisatio kendőzött máza lép a többé soha semmi mesterséggel vissza nem állítható drága bronz-rozsda helyébe.

Bizony, ha a maga egyoldalú merevségében nem lehetünk is bártái Rousseau paradox tételének, mely szerint: „minden úgy jó, mint a dolgok teremőjének kezei közül kikortult, minden elájul az ember kezei között” — a megőttünk bezárult paradicsomra tekintve, el nem nyomhatunk egy föltámadó sóhaj: „Az én fiatal koromban!”

É—n.

JOHANNA.

Angol beszély.

Írta:

Kavanagh Julia.

II.

(Folytatás.)

Nem volt szándékom hosszú időt mulatni Forges-éknál; de a körülmények néha parancsolóbbak az ember akaratánál. Megérkezésem estjén egy, a házi úrral tett séta alkalmával megbotlottam a kertben valami fatuskóban és lábamat erősen megsértettem. Ez nagyon bosszantó volt reám nézve. Az orvos nyugalmat, teljes nyugalmat rendelt el, szóval arra lettem kárhoztatva, hogy isten tudja hány napot vagy tán hónapot kellend rokonnaimnál tölteni. Forges úr kifogástalan szíves-séggel viselte magát irányomban, és kis Jankám látva, hogy beteg vagyok, egésszen a régi Johannává lett ismét. Majd soha sem távozott szobámból; mi alatt

„A köztársaságban, a börtönben oly magasztos erények nyilvánulását kell látnunk, melyekről a köztársaság és börtön nélkül, talán azok se tudtak volna semmit, a kik nyilvánítják. Ott látja az ember, hogy a fiatal együtt érzi az aggastyán szükségait, hogy az inségen segít a szerencsétlenség, ott a halálra kész alzántságot.

Miért van az, hogy az embert a boldogtalanságnak kell érzékennyé és jóvá tenni? Mikor gazdag és hatalmas, megkeményíti őt a boldogság, azt hiszi, hogy ment a sors csapásaitól, sat. sat!

Tehát minden jól van, a hogy van és szintűgy sajnálnunk kellene, ha a börtön és guillotine nem adnak vala alkalmat ily meghiátó erények nyilvánulására.

Azonban ezen engesztelő nyilatkozatai után sines eléggé megnyugtatta szerzőnk, hanem korszerűnek véli némi zálogát adni jó gondolkodásának a Conventtel szembe és feldicséni Marat-t.

Éppen ezen Marat apotheciosé és testének a Pantheonba szállítása alkalmából imígy ír:

„Még mind látom, miképp viszik vissza Marat-t, a nép barátját, újjongások közepette az országgyűlés kebelébe; feladónak nem vala bátorságuk meggátolni jelenlétét, láttatlanu tevők magukat előtte, — a hatalom az ő részére hajlott a győzelemmel együtt. Vetélytársai szétszórdtak; többen közülük szűkösökben elfogva, vagy menhelyöken felfedezve, a vesztőhelyen laktak tévelygéseikért és vétkekért.”

... A kárpótlásoknak szentelt nap elkezdett; a mily gyalázatos a Mirabeau hamvána, oly megüstölő vala a Marat-ének. Mirabeau hamva a nép barátjának adott helyet!”

Maratnak imígy hódolva, azt tartja Lacroix, hogy jogot szerzett az igazságnak is hódolnia, nagy veszély nélkül. „Ki hiáné, azt mondja, ha egyik képviselőnk ki nem vallotta volna a szószeiken, hogy a rémuralom (terreur) fenntartása, a feladások biztatása, a börtönözések és gyilkolások sokasítása végett fizetett bizottságok tagjai minden nap egy millió hatszáz és húsz ezer livre költséget okoztak? Az embereknek társadalomba egyesülése óta a világon melyik birodalom mutatott volna fel számadásaiban hasonló költségvetési ezikkeket!” „Ha még hozzá számítjuk a foglyok börtönözése, toloneozása, élelmezése, az elítéltek kivégzése sat. költségeit sat. sat.”

... A díjazott különbféle bizottságok ötszáznegyvenezzer tagjai nemde felfalóbb hadat tesznek-e, mint mindazon zsarnokokéi, melyeknek emléktől is oly méltán iszonyodunk?”

férje gazdasága után látott, ő letelepedett a szalonban nyűgágyam mellé himzésével vagy más női munkával, hű társként mulattatta engem, s egyszersmind az ablakon át felügyelve a kis Árturt is, ki a kertben játszott dajkjával.

— Johanna, — szóltam egy napon, jónak találva az alkalmat kérdezősködésre, — mi az oka, hogy olyan bánatos vagy?

Húgom elpirult s keze annyira reszketett, hogy alig tudta befűzni tífjébe a ezernát.

— Én... én nagyon boldog vagyok Vilmos, biztosítalak, hogy az, — tagolá ki nagy nehezen a szót.

— Nem, Johanna, te nem vagy boldog és Forges úr sem boldog. Nem kívánok akaratom ellenére beavatkozni titkaidba; de ha egy jó tanács segíthetne még a dolgokat rendbe hozni, miért ne használná fel az én kis Jankám e jó alkalmat arra, s csinálná meg öreg unokabátyja, Williámnak azt az örömet, hűgának valamiben hasznára lehetni?

E szókra Johanna ismét elpirult, munkája kisiklott ujjai közül, s kezeit összetéve, így kiáltott fel:

— Ah! ha az lehetséges volna! Ha segítségemre lehetnél... vagy legalább tanácsolhatnál! Oh! kedves jó rokon, ha megtaníthatnál arra, hogyan nyerjem meg férjem szerelmét!

— Épen ez az, a mit kezdtem gyanítani mindjárt az elején, — szóltam elszomorodva, — de kedves gyermekem, mindenek előtt tudnom kellene, hogy minő ok vitte őt reá, hogy téged nőül vegyen. Tudod-e te?

— Igen, — felelt húgom megtört hangon, — és épen ez okozta a bajt.

Ha nem jutott volna az tudomásom-ra, akkor a helyzet egészen más volna.

letárok". 17. Szombat. „A velencei kalmár" Gabányi jutalmára. 18. Vasárnap. „A vereshajó". 19. Hétfő. „A szép marquisné". 20. Kedd. „Kamargó". 21. Szerda. „Niniss". Pálmaival. 22. Csütörtök. „Rákóczi fogása", Gyenes jutalmára. 23. Péntek. „A nagybácsi végrendelete". 24. Szombat. „Sophonisbe" Horovitz tragédiája. 25. Vasárnap. „Béla futása". 26. Hétfő. „Kamargó". 27. Kedd. „Egyveleg", Kis herczeg 1-ső felvonása. Boceació 3-ik felvonása, a Képzelt beteg. Doctorrá avató szertartás, bérlet szűnet. 28. Szerda. „Sárga csikó", a bécsi vállalkozók által. 29. Csütörtök. „Piros bugyelláris", a bécsi vállalkozók által. 30. Péntek. „A falú rozsza", a bécsi vállalkozók által.

Hazai hírek.

— **A Királyt,** a mint a „Közv.", beszéli a legutóbbi gödingi vadászaton nem kis baleset érte, a melynek azonban szerencsére nem lettek komolyabb következményei. A parforcelovaglás alkalmával egy kis erdőn vágatva keresztül, egy elébe vágódó faágat vesz észre a király; hirtelen lehajol, midőn egy második mélyebben fekvő ág csapódik arcába, és orra körül minnyvi sebet ejt rajta. A király a vadászatot minőváltan nem szakította félbe és a beállott csekély daganatot hideg borogatással enyhítette. A következő napon a király már magán kihallgatáson fogadta az újonnan kinevezett szerb követet, dr. Christet és Filöp szenátort, a ki ez alkalommal nyújtotta át megbízó levelét.

— **Zichy Géza** gróf, a hírneves félkezű zongoravirtuóz ajánlatot kapott egy Észak-Amerikában teendő művészi körútra, melyért az illető a grófnak ötvenezer delárt fizetne. Zichy Géza gróf ez ajánlatot visszautasította, s százezer dollárt kíván. Ezt az egész összeget aztán a budapesti zeneakadémián egy zenei czeleokra szolgáló Zichy-alapítvány állítására fordítaná.

— **A nagyszzebeni** m. kir. pénztügyi igazgatóság által Kász János VI. osztályú adó-tiszt, maros-portusi dohányraktári tisztfe nevezetett ki.

— **Pályázat** Postamesteri állomásra Magyar Gorbón (Kolozsmegye) tiszti szerződés és 100 ft. készpénzbeli biztosíték letétele mellett, Évi járandóság 120 ft. fizetés, 40 ft. irodai és 200 ft. szállítási átalány. — A kérények három hét alatt a nagyszzebeni m. kir. postaigazgatósághoz intézendők. — Nagy Szeben, 1880 márczius 23-án a m. kir. postaigazgató.

— **Értesítés.** Székelyudvarhelyt f. év.mart. 20-dikán megtartott műkedvelő előadás — a „Jó barátok" előadása — alkalmával összes bevétel, b. Kemény Béla 2 ft. küldeményét is ide számítva, volt: 146 ft 1 kr.; összes kiadás: 44 ft 19 kr.; tiszta jövedelem: 101 ft 82 kr. Ezt az összeget a székely muzeum javára mltsgs. Dániel Gábor főispán úr kezébe szolgáltatjuk. — A rendezőség nevében: V á r ó F.

— **Botrány a szegedi színháznál.** A Szeg. Napló beszéli: Skriván színházi karnestere csinos fiatal ember neje is volt s három gyermeke, kik Kolozavárról utána jöttek ide Szegedre. A karnester úr szívében azonban több szerelem is befért s a házassági életet nem vette valami tulkomolyan s frigyét köztött balkézre N. Julesa kisasszonnyal is. Most a szini évad végével, a gyöngéd férj, hogy minden gyanút eltávolítson magától az örök búcsura vonatkozólag, egy házbeli barátja felbűtőjét magára vevén, eltávozott hazuról. Csak valahonnan a hetedik stáczióról intézett levelet nejehez, melyben bevallja, hogy szökik N. kisasszonnyal egyetemben, s két osztrák forintot küld könyörtelenül elhagyott családjának végkielégítéssel. A szegény nyomorban elhagyott anya kétségbeesve járta be a szegedi jótékony egyesületeket, hogy segítsenek rajta.

— **Különös lelet.** Tegnap reggel 9 óra tájban Tichl Mártonné Budapesten a Teréz-körúton egy zsákba göngyölt holmit talált. Kíváncsian felbontván a csomagot, rémülve tapasztalta, hogy az egy 3 hónapos figyermek hulláját rejti magában. A kis gyermek alig néhány óra előtt halhatott meg, és szívtelen anyja, vagy gondozója oda tette ki az utca közvezetére. Roppant néptömeg esődült össze a látványra, míg végre a közbejött rendőr a hullát a Rókusba elszállította. Az orvosi vizsgálat derítendi ki, nem forog-e fenn e tettnél gyilkosság esete.

— **Szozialisták elfogatása** Pozsonyban. Mint a Pester Lloydnak írják, tegnap Pozsonyban több házmozgás és elkobzás történt; a Wahrheit című szozialistikus kétheti folyóirat szerkesztőjét Grundstein urat, több elvtársával elfogták s a szerkesztőségben talált kéziratokat lefoglalták.

— **Magyar ember expedíciója.** Mezőkövesdi Ujfalvy Károly Párisban élő tudós tanár hazánkba, a ki már ezelőtt Közép-Ázsiában tett expedíciói alkalmával kitűnő szolgálatokat tett a tudományosságnak, újabb tudományos expedícióra készül, és pedig ezúttal a francia kormány költségén, a mely egyelőre negyvenezer frankot állapított meg a tudós útazó részére. Ujfalvy tanár az ősszel indul útnak és pedig kíséрни fogja őt francia neje is. Az expedíció Péterváron, Orenburgon és Kazanlinskon keresztül, mindenekelőtt Djanekendet tüzte ki

célú a Syr-Daria balpartján, a hol a djane-kendi romok között eszközlendő ásátások kedvéért hosszabb ideig fog tartózkodni. Ujfalvy itt gazdag zsákmanýra számít, miután ott eddigelé csak nagyon tökéletlen kutatások eszközölhetettek. Djanekendből az expedíció ez alkalommal valószínűleg Technikajon, Khliván, Buchodan és Karriván keresztül Samarkandba veszi útját és ott vagy Taskendben tli fel fűtanyáját. Innen fog Ujfalvy kisebb kirándulásokat tenni a környékbe. Az expedíció két évi időtartamra van tervezve.

— **Farkaskaland.** A tél most is javában tart a székelyföldön. Márczius 15-én H. S. sepsi-sz.györgyi lakós Csik felé utazott s a tunsádi fűrdőn túl gyalog haladt útjárásával a meredeken fölfelé kapaszkodó járműtől kis távolságban. Közvetlen előttük lábatlanodott a fuvaros kutyája, midőn az út melletti erdőből kiugrott két megtermett ordas s a megrémült kutyák megragadva, bevonszolták a sürtübe. Minden kiabálás, lármá hasztalan volt, hogy az ebet megszabadítsák. Messze az erdő mélyéből több perezig rémesen hallatszott a kinzott állat halálos vonítása.

Vegyes hírek.

— **Szomorú út.** Tegnapelőtt nagypénteken indult Southamtonból a „Germán" nevű posta-gözs. E hajón megy Eugenia, III. napoleon özvegye a Fokföldre, hogy onnan a zuluk országába zarándokolva meglátogassa fia IV. Napoleon sírját. A eszázárné kísérete a lehető leg-szűkebb körül: Bassano marguis, a herczeg fia, és két angol hölgy, kisnek fiaik szintén az angol-zulu-kadler háboruban estek el, kísérik itt a hoasszút úton. A szolgálatok estek komorai és egy mas ki a herczeg ordonnancea volt, végzik.

— **A hannoveri** herczegnő regénye. Londonból írják: Friderika herczegnő közeli házassága s Viktória királynő magatartása folyton sokat beszélgetnek magokról. A herczegnőnél szívtgy forog szóban, egy német báróhoz való szerelem, mely Bécsben fakadt s őt arra indítá, hogy visszautasítsa több ragyogó herczegi házassági ajánlatot, melyet hozzátartozói igen szívesen láttak. Rokonai valamennyien ellene vannak Pavel Rammingen báróval való frigykötésének, ki se herczegi vérből nem származik, se túlságosan nem bővülködik földi javakban. Nem csupán a kumberlandi herczeg, mint a hannoveri királyi ház feje, szóltat fel jéz egyenlőten ősszekötöttes ellen, de az angol királyi ház valamennyi tagja szintén nyíltan kifejezi a fölötti rosszalását. Csak a királynő fogta pártját a szerelmeseknek. Hiába mongtattak meg a valesi herczeg s a többi princez minden követ: a királynő dícséretre méltó szilárdsággal megmaradt fellogása mellett, s mikor a kambridgei herczeg testvérével Tech Mari herczegnővel odaig ment, hogy Friderika herczegnőnek a vendéglátást felmondia, a királynő menedéket nyújtott neki a Sz.-James palotában, s azóta gyakran tartja maga mellett Windsorban. E miatt természetesen nagy szószapulás van az udvari körökben, s többé-kevésbé magas személyek intriguáiban sines hiány. Végül azonban a herczegnő hű szerelme, támogatva a királynő polgárius felfogását, mégis csak diadalmaskodni fog. Ez esetben a báró úr tábornoki rangot és fizetést kap az angol hadseregben, s minthogy a herczegnő is körülbelül 3000 font sterling évi jövedelem fölött rendelkezik, az ifjú pár, ha nem is herczegi, de mindenesetre tisztességes háziartást rendezhet be magának.

— **Újság-lefogalás Bécsben.** Az Extrablatt mai számát elkobozták, mivel a lap a Budapestten lefolyt sajtópörrel részletes tudósítást közölt. Az Extrablatt második kiadást rendezett.

— **Hol van a hiba?** A boroszlói lapban egy mérnök a következőket írja: A szentgotti-hardi alagut szerencsésen átfúrására diadala a technikának, a menyiben az alagut két része pontosan összevágott. Annál megmagyarázhatlanabb, hogy az alagút hosszát egy kissé nagyra számították, s a kétféle dolgozó munkások hamarab bukkantak egymásra, mint a számítás szerint ennek meg kellett volna történni. Hol van tehát a számításban a hiba? Valószínűleg ott, hogy az óriási hegy vonzó erejét nem vették számításba. A vonzó erő vagy is a nehézkedés törvénye szerint ugyan minden test a föld középpontja felé törekszik s függőleges irányt jelölő ölom szintén oda mutat. Valamely hegy hatalmas lábánál azonban, melynek nagytömege szintén vonzólag hat, a leejtett test nem esik pontosan a föld középpontja felé; az ölom nem egészen arra mutat, hanem a hegy által egyidejűleg vonzatván, erre felé egy kissé eltér, s a nehézkedési erőre alapított műszerek nem mutatják többé pontosan a függőleges és vízszintes irányt. kíváncsian volna utólag pontos méréseket eszközölni, hogy a tudomány javára, tisztán kinttjünk, hol volt a hiba a számításban.

— **Megülte a saját felesége.** Bécsben megint van miről beszélni. Egy Klima Ferencz nevű főzöt, tegnap a saját felesége késével agyon szűrt; az esetről bécsi lapokban a következő részleteket olvassuk: a János-utca 13. sz. házban lakott egy házaspár, Klima Ferencz és neje. Klima azelőtt urasági kocsis volt,

azonban megújasodván, kiözű-tízletet kezdett. Nejével, kitől 4 gyermeke van, igen összevissza életet élt; Klima ugyanis részeges volt, s minden este borzasztó spectaculumon csinált otthon, hogy legutóbbnyire a házmasternek kellett közbe lépni s a esendét helyreállítani. Klímáéknak e miatt többször felmondták a lakást, de kértökre aztán mindannyiszor megmaradhataak. Klima tegnapelőtt este is holt részegen ment haza, s fenekestől felforgatta a házat. A házaspár szakácsnéja egyszer lélekszakadva rohan le a házmasterhez, jelentvén, hogy asszonya urát agyonszúrta. A házmaster felsietvén Klímák lakására. Klímát ott levekőzve s vérbe úszva találta a padlón. Klímáné azt mondta, hogy férje hazajövéen, veszekedett vele, őt megverte, s midőn egyszer neki ment, bele futott egy konyhakésbe, melyet Klímáné burgonyahámozás végett épen kezében tartott. Az esetről a rendőrség értesítettvén, Klímát orvosi vizsgálat alá vették, ez azonban már csak a halált constatahlhatta. A kés tüdejét szúrta keresztül, Klímánét elfogták.

— **A legújabb merénylet.** Kabulban az ottani angol tábor fejéit, Robert tábornokot nemrég orozva meg akarták támadni. A tábornoki szárnységedője Furston kapitány szobájába egy afgán ember rejtőzött, a ki a kapitány ruháját öltö fel. A leleményes merénylő a tábornokot meg akarta gyilkolni, de még jókor felfedezték a gaz tervet.

— **A csár unoka testvérét kiűzték.** Franciaországából. Ez unoka testvér Gagarin herczeg, jelenleg jezsuita, ki az idegen jezsuitákat kitiltással fenyegető rendület alá esik. Az eset a Hartmann ügygyel kapcsolatban nagy zavart idézett elő bizonyos körökben s a Franciaország Oroszország közt már régebben fennállott barátságos viszony ez által még inkább meglazítottat.

— **Párisi milliomosok.** Patti Adél mostanában 25.000 frankért szokott magántársaságukban énekelni egy estén, s alig győzi a sok „megrendelés." A világ minden rész ből özönlnek Párisba a kineczdagok, halomra ervem alig elképzelhető kincseket. Hirsch báró palotája mellett emelkedett most egy nagyszerű palota, mely Würzburg báróé, ki Oroszországba a pálinka-mérés bérlete utján 50—60 millió rubelre tett szert. Ugyanazon utcában lakik Mackay ezredes, ki californiai ezüstbányából évenként 20 milliót húz. Ez a derék úr nem rég vett nejének egy ékszer, mely 1,800.000 frankba került. Most ismét egy Hungerford nevű amerikai milliomos telepedett le Párisban, ki a Bois-ba vezető úton épített pazar fényű palotát — sto. Se szerint, se számát negy győzők fölsorolni a párisi — milliomosoknak.

CSARNOK.

Apróságok.

Leleményes tolvaj.

Egy ravasz kópé, ki kalap nélkül ment be a templomba, a tolongás közben egy csinosan öltözött úri embernek kezében tartott kalapját kikapja hitelen, s odább megy vele. Az úri ember érezvén, hogy kalapja kisiklott kezéből, felkiált:

— Ellopták kalapom! kivették kezemből!

A kópé erre rögtön felesapja fejébe a lopott kalapot, meg fogja két kézzel karimáját, s szól a körülállókhoz:

— Szeretném látni, ki tudná ellopni tőlem az enyémet!

Mire mindenki elkezd nevetni, s legkisebb gyanú nélkül, távozni engedék őt.

*

Eltalálta a módját.

A híres Paul Jones elhatározván, hogy ki fogja fizetni adósságait, legelőbb azoknak türlesztésével akarta kezdeni, melyeket becsületbeli adósságoknak nevezett. Számtalan hitelezői közül egy kézműves és megjelenik nála egy napon, s átnyújtja neki árjegyzékét.

— Most nincs pénzem barátom, szól az adós.

— Uram, biztosan tudom, hogy ma reggel is fizetett ki ön ezer frankot és hogy maradt még pénze.

— De az becsületbeli adósság volt.

— Uram az enyém is az lesz azonnal, felel a kézműves, s abban a perczben be dobja árjegyzékét a mellette álló kandallóba.

Paul Jones végig nézte a még az írat elégett.

— Barátom igazad van, szól az öreg, mivel árjegyzéked szerint tartozom neked, e percztől fogva becsületbeli adóssággá vált, s azzal rögtön kifizette a kézművest.

*

A bűnös kutya.

Fouquet abbéról tudva volt, hogy a Mazarin bíbornok kéme. Sok embert bezártott a bastille-ba.

Egy ember, kit mint fogolyt vittek oda egy napon, meglát a börtönben egy nagy kutyát.

— Ugyan mit vettél e kutya, kérdezte, hogy bezárták ezt is ide.

Egy másik fogoly meghallva ezt, így felel:

— Alkalmasint pófája nem tetszett a Fouquet abbé kutyájának s azért került zár alá.

*

A rettenthetlen borbély.

Egy angol lord Calais-n át utaztában, borbélyt hivat, hogy megberetválja. A borbély megérkezett.

— Édes barátom, szól a lord, én nagyon kényes vagyok szakállommal, félek mikor beretválnak. Itt van két arany azon esetre, ha jól megberetvál, s itt van két pisztoly arra, hogy agyon löjjem, ha megvágja arcomat.

— Ne féljen semmit milord, nem lesz semmi baj, szól a borbély.

Azzal nagyon könnyű kézzel gyorsan s a lord legnagyobb meglegedésére végezte a műtétet.

— Hogyan barátom, a pisztolyoktól legkevésbbé sem ijedt meg Ön?

— Nem milord.

— Hogy lehet az?

— Csak úgy, felel a rettenthetlen fodrász, hogy ha egy kicsit megkarczoltam volna lordsgodat, nem késtem volna egésszen kereszttl vágni gégejét.

KÖZGAZDASÁG.

Szíves kérelem.

A márcz. 16-án tartott gyűlésészeti szakosztályi ülés tárgyalásai egyikét „Erdélyi ös-gyümölcsöcinek" összehozása képezevén, határozatilag kimondatott, hogy azok az erd. gazd. egyeslet köztelkén egy „külön anyafatáblában" csoportosíttassanak, mely által az Egyesület czimének is megfelelően, erdélyrészi almáink (körténk tudvalevőleg egy sines) concentrálvá itt a központban, — ezek isl a netalán érdeklődők által megtalálhatók lehessenek.

S hogy e szűkebb területen lehet completet tétethessék, határozatott, miszerint e tekintetből intézkessék egy fűlhívás Erdélyösszes gazdál egyleteihez, intézeteihez s lelkes gyűmölcsözőkhez, hogy egyesítetlünk főnebb jelzett szakosztályát e vállalatában czejlához segítni kegyeskedjenek.

Ennek folytán tisztelettel kérjük föl az erdélyrészi gazdasági egyesletek s intézetek t. igazgatóságát s pomologáival foglalkozó igen tisztelt ügytársainkat, méltóztassanak velünk a netalán előttünk még ismeretlen ősi almafajaink neveit, s ha lehetséges — egyszersmind — rövid leírását is közölni s annak idején, izlelőül, egy-két pár gyűmölcsöt is juttatni azokból egyleti szakosztályunk birtokába.

Biztosabb tájékozódhatás tekintetéből közöljük azok neveit, melyeket mi már ismerünk s nagy részben birunk is, és a melyeknek beállítását már e tavasz folytán eszközölni egyesteltünk.

Az általunk ismert s meglepő fajok nevei következők:

Batul, Montineskó, Szászpap alma, Páris mássa, Zöldpáris, Pónyk, Piros gyógyi, Csikos gyógyi, Hosszu száru páris alma, Kurtaszaru páris alma, Márkódi nőzér alma, Magyar tángyéralma, Őszi selyemtángyér, Szászsebeni tángyér, Májai kormos, Bánfipál alma, Mosolygó alma, Káposztá alma, Fejér páris, Borsos alma, Deési-muskotály, Reinette, Apafi alma, Smecketer, Kék alma hamvas muskotály, Csáni alma (Mező-Nagy-Csánból származik), Sívári alma, Fekete tángyér-alma, Török muskotály, Pázmán, Lentelki magonecz, Molnár alma, Oláhpiros alma. Absolut érték szerinti sorban összesen 29 faj.

Az erd. gazd. egyeslet kertészet-gyűmölcsészeti-szölöszeti-méhészeti szakosztálya nevében.

Szentgyörgyi Lajos, s. k.

Marhavész. Vasme gyéből, Vasvárról egy tegnapelőtt a kereskedelmi minisztériumhoz érkezett távirat jelentette, hogy a keleti marhavész kitört. Azonnali intézkedés folytán egy állami állatorvos útazott a hely színeire, ki azután a tegnapelőtt reggel kitűrt táviratban constálta, hogy a lépene van elterjedve. A hivatalos írtatás szerint, minden két órában érkezik távirati jelentés.

A phylloxerával lepett szőlők irtását eddig nagyon megnehezítette azon körülmény, hogy a symptomák, melyek a szőlő eme betegségének alkalmával jelentkezni szoktak, teljes biztossággal nem voltak megállapíthat. Eme nehézség elhárítása s magának e veszedelmes rovarnak könnyebb felismerhetése végett a kereskedelmi miniszter Németországból üveglaposkákra ragasztott phylloxerákat hozatott, melyeken e rovar nagyító-lüveg segélyével a maga teljes mivoltában szemléltető. Meghozta egyuttal a phylloxera-lepett szőlő mindazon részeit, melyeken a phylloxera-betegség észleltető s ennek symptomaei tanulmányozhatók. Ily ezeiből küldte meg a minister ezen eszközöket s tárgyakat az ország azon borvidékeinek, melyek a phylloxera által legjobban veszélyeztetnek.

A kormány Első Erdélyi Vasút igazgatósága részéről e pályának az állam által való megvásárlása iránt tett ajánlatokat — a mint erről a „B. C.", illetékes helyről értesül, határozottan elutasította. — A vasút igazgatóság azon propozíciója nyomán, melynek értelmében részvényei 140 ft. arnyjárdékkal váltassanak be, a vásárlási szerződés létrejöhétése — a mint ezt a „B. C.", határozottan biztosítja — az Erdélyi Vasúttal teljes lehetetlen.

HIVATALOS ARFOLYAMOK a budapesti áru- és értéktőzsdén 1880 márczius 27.

Magyar aranyjárdék	103.45
Magyar vasúti kölcsön	120.—
Magyar kel. vas. államköt., I. kibocsátás	80.50
Magyar kel. vas. államköt., II. kibocsátás	93.50
Magyar kel. vasúti államköt., 1876. évi	82.25
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	115.25
Magyar szőlődezsma váltási kötvény	91.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	91.—
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	90.—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	89.50
Temes-bánati földterherm. kötv. záradékkal	88.25
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	89.—
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötv.	—
Osztrák járadék papírban	72.90
Osztrák járadék ezüstben	72.95
Osztrák járadék aranyban	88.—
1860-iki államsorsjegyek	129.—
Osztrák-magyar bankrészvény	835.—
Osztrák hitelintézet részvény	284.75
Magyar hitelbank-részvény	298.50
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	552.—
90 frankos arany	947.—
Német birodalmi márka	58.25
London (3 havi váltókért)	118.60

IDEGENEK KOLOZSVÁRTT.

— Márczius 26. —

Nemzeti szálloda.

Br. Kemény Károly. Szentkirályi és neje Burtcheller Vilmos, Meszlap Leo, Roth Károly Bécsből. Kutschera Antal Prágából. Szondi Mihály B-Pestről. Crisiani Eugen Berkenyesről. Szűmeri József Sz.-Udvarhelyről.

A budapesti népszínház népszinműve először.

Nemzeti színház.

Bérlet 159-ik szám.
Kolozsvártt, vasárnap 1880. márcz. 28.
Ágnes asszony.
Eredeti népszinmű, dalokkal 3 felv. Irta Lukácsi Sándor. Zenéjét Erkel Gyula.

Kezdeté 7 órakor. Vége 10-kor.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
BÉKÉSY KÁROLY.

NYILTTÉ R. *)

Kwizda, Ferencz, János es. k. udvari szállító úrnak Korneuburg.

Állandólag szép állapot a jó kinézésé egyetlen szarvasmarhámnak — az én összes gazdagságomnak — az ön pompás szere a korneuburgi barompor használatának köszönhető. Legyen ön meggyőződve, hogy e találmány valóságos jótétemény azon szegény családokra nézve, a kiknek egy bornyu szegény vidékünkön egyetlen táplálójuk.

Miután újólag kérem egy részlet korneuburgi barompor küldésére, maradok kiváló tisztelettel

Skole (A. Kárpátok) Blachowski Antal, tanító.

A forrásokra nézve általunk mai számunk hirdetéscire.

Az „Anker" élet- és járadék-biztosító társaságnál 1880. február hóban benyújtott összesen 490 bevallás 1,040,352 ft biztosítandó összeggel és pedig 338 bevallás 742,089 ft-tal halálesetre, és 152 bevallás 298,254 ft-tal élet-esetre.

Kiállitva lón 311 kötvény 595,583 ft-tal halálesetre és 148 kötvény 296,408 ft-tal élet-esetre; összesen tehát 459 kötvény 891,991 ft-tal.

A havi bevétel volt 101,444 ft haláleseti díj, és 131,401 ft betételekkel, összesen 232,845 ft. Halálesetekért kifizetett 71,354 ft.

Ez évben benyújtott 933 bevallás, 1 millió 896 ezer 992 ft-tal, és kiállított 882 kötvény: 1,493,703 ft-tal, ugyanezen időben bevételt 523,307 ft-tal, halálesetekért pedig kifizetett 135,839 ft.

A társaság működése kezdetétől fogva halálesetekért kifizetett 9,234,232 forint és az 1871—9-ik tálélesi társulás (Associatio) eredménye 12,656,084 ft volt.

*) E rovat alatt megjelent közleményekért semmi felelősséget sem vállal a Szerk.

Nagy raktára mindenemű
gyapju-kelmék-, Cachmir-, Rips-Mohair-,
Luster-, mosóruhakelmék,
Millefleur-, Cretton-, Zephir-, Csipke-
függönyök- és szőnyegeknek
meglepő
OLCSÓ ÁRON.

BÉCSBŐL.

Nagy raktára mindenemű Juta- és Rips
butorkelméknek,
len- és fejérműeknek.
Férfi- és női nyakkendők, franczia, leg-
ujabb Lavalliere és ezer más czikk
meglepő
OLCSÓ ÁRON.

HIRSCH S. & Comp árucsarnok Bécs. Mariahilfer utca Nr. 1. (A gabnapiacz sarkán.)

Olvasóinkhoz!

Már a múlt esztendőben tudatta a legtöbb újságban messzeföldön ösmertetés árucsarnoka a Hirsch S. és társa háznak, hogy üzlethelyiségeit **megnagyobbitotta** a rendkívüli kereslet miatt szükségét látta a székvárosban több fiókintézetet állítani fel.

Most a cég azon sensatiós és kizárólag a **távolabbi vásárlókat** érdeklő **újítást** közölheti, hogy 10 forintot meghaladó megrendeléseket **változtatlanul** olcsó áron és mostantól kezdve

franco és költségmentesen

bárhová szállítja.

Az ezáltal felajánlott előny igen jelentékeny, mivel a portékának a postadíj által való **megdrágulása** tökéletesen megszűnik és a postai csomag szállítási díjának kifizetése által a Hirsch S. & társától vásárolt áruk az osztrák-magyar monarchia legtávolabbi tartományaiban is épen olyan olcsókká lesznek, mint a bécsi vásárlókra nézve.

Ragaszkodva azon alapelvhez, hogy az árak rendkívüli olcsósága mellett csak jó árut szolgáltatassunk és hűségesen az üzleti jelszóhoz: „solid és reel“, minnek a **cég általános keresettségét**, sőt azon megtiszteltetést köszöni, hogy évek óta a legmagasabb udvarrészéről tekintélyes megbízatásokkal lett kitüntette — ezen cég annál könnyebben túlszárnyal minden versenyt, mivel csak **készpénzzel** vásárol be és ennek következtében **minden másnál sokkal olcsóbban** jut a czikkekekhez.

Végül minden oldalú tájékoztatás végett különösen figyelmeztetünk, hogy új berendezés következtében az árucsarnokhoz és fióküzleteihez intézett minden megrendelés csak az arra berendezett nagy kiadó-helyiségekben **Hirsch S. & társánál Mariahilferstrasse N. 1.** összpontosítottattak és eszközöltetnek.

Egy kisebb próbamegrendelésből bárki meggyőződhetik a czikkekek kintű minőségéről és különös olcsóságáról, annyival is inkább, mivel nem tetsző czikkekek visszavételnek vagy kieserítetnek. Szíves megrendelések **utánvétellel**

gyorsan teljesítettnek és mintagyűjtemények **árjegyzéket** mellett ingyen és franco bárhová küldetnek

HIRSCH S. & Co.

árucsarnoka által

(104) **BÉCS** 2—3

Mariahilferutca N. 1.

(A gabnapiacz sarkán.)

Próba-kivonat a fennebbi cég árjegyzékéből.

1 Garnitur elegans Ripstakaró (2 ágytakaró, 1 asztalterítő) ára	8 ft 50 kr.	Legújabb tavaszi és nyári ruhakelmék nők számára óriási választékban, méterenként 35 kr.	
1 darab 1 ¹ / ₂ szép, fehér Piquet ágytakaró, rojtokkal	3 ft 90 kr.	Legújabb finom ruhakelmék nagyobb, de épen oly olcsó árakkal.	
1 „ ötvenyed bőrvászon, la Canefass, Gradl, finom chiffon, harmincz rőfös darabja	7 ft 80 kr.	Hatnegyed szélességű, szép fekete Cachemire per meter 65 kr.	
1 „ férfi utazó plaid, 5 rőf hosszú	5 ft 50 kr.	Hatnegyed szélességű ruha-Cachemir, franczia. Beiges tiszta gyapju, legújabb színekben, per méter 1 ft.	
1 „ női ing vagy corsett, szépen kiállítva	1 ft 05 kr.	1 darab kilencnegyed, fekete, finom Cachemir-kelme, hosszú selyem rojttal	3 ft — kr.
1 „ női fűzőváll barna vagy fehér kanál-planehettel	2 ft 50 kr.	1 „ fekete Moiré-alsóruha	2 ft — kr.

Alólírtak tisztelettel ajánljuk a n. érd. közönségnek, igen szép virágzó **HYACINT** és

CAMELIA virágokat ; KÉZI BOUQUETTE-ke

megrendelésre izléssel és a legnagyobb csinnal, leggyorsabban készítünk, továbbá legújabb **Thea-rózsák** két és három évesek kaphatók.

Lakásunk Hegy-völgy-utca 18. sz.

(131) 2—3 **MAREK JÁNOS és FIAI**, kertészek.

Kérés!

(134) 2—3
A kolozsvári telekkönyvi irodában ápril 9-én tartandó árverésre kérem kolozsvári- és vidéki ösmerőseimet megjelenni, hogy legalább a 20 ezer frt becsárt ne engedjék rám nézve elveszni.

Biró Domokos.

GAZDASÁGI GÉPRAKTÁRA

Van szerencsém a t. gazdaközönségnek figyelmébe ajánlani, hogy általános jó hírben álló gyártmányaink meghonosítása végett célszerűnek láttuk

BOKROS ADÁM ezégnél

KOLOZSVÁRTT,

a hol gépeim gyári áron árultatnak, a kelendőbb czikkekből egy minta-raktárt tartani, azon megjegyzéssel, hogy nevezett cég bármely árjegyzékeinkben előforduló gép vagy géprészletre rendeléseket elfogad, a melyek gyors és pontos teljesítését eszközli

Clayton és Shuttleworth

(127) 5—* Bécsben.

BOKROS ADÁMNÁL KOLOZSVÁRTT.

Tavaszi és nyári idényre!

Ajánlom nagy választékú legújabb férfi kalap, ugy szintén divatos séta-botok, esernyők, függő hinta-ágyak, Flóbert madár-puskák, rugany-labdák és köpenyek, husvéti alkalmas czikkekek, valódi kölni vizek, illatszerek, tojások, illatszerrel töltött fecskendők, tréfás meglepetési husvéti tárgyak; alpaca és china-ezüst evő-készletek, tavaszi legyezők, nürnbergi és diszműi áruk, valamint hazai iparcikkekekkel kellelő ellátott raktáromat.

Posta rendelvényeket gyorsan és pontosan teljesítek

tisztelettel

Demeter József.

(130) 3—*

Sz. 1211—1880.

Pályázati hirdetmény.

Kolozsvármegye kolozsvári járás m.-nádasi körorvosi állomás, mely évi 300 frt. fizetés 100 frt lakpénz és 100 frt útiátalánnyal van javadalmazva, ugy azonban, hogy fuvarilletéket a magánbetegek látogatása alkalmával nem számíthat fel üresedésben van arra pályázatot nyitattik.

Pályázni kívánók felhívtnak, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §. értelmében szabályszerűen felszerelt pályázati folyamodványokat folyó évi június 15-ig ezen szolgabíróshoz adják be.

A választás a községi kör székhelyén M.-Nádason folyó évi június 22-én délelőtt 9 órkor fog megtartatni.

Kolozsvári járási szolgabírótól
Kolozsvárt, 1880. mártius 24-én.

132 2—3

Csiszár József,
szolgabíró.

Sirup de Quinquina ferrugineux de Grimault & Cie Pharmaciens à Paris.

VASTARTALMU CHINASZÖRP

Grimault és társa párisi gyógyszerészekről.

A China-héj egyike a legkiválóbb erősítő szereknek, a minőkkel az orvos kineztár rendelkezik. Hatályos elvei itt a vassal legoldhatóbb alakban egyesítve, ezért tehát gyöngye nők és gyermekek is könnyen megemészthetik. Különösen eredményesen alkalmaztatik a sápkór, vérszegénység s a havi tisztulás, rendtelenség eseteiben. Üdülő éltel személyeknek, a kik ismét erőre ohaítanak vergődni, legmeglehetően ajánlható e szer.

Főraktár Bécsben: Nagyban szállításra Raabe Brunónál, Bäckerstrasse 1 Róder Filópnél, Wienstrasse 15. — Főraktár: Magyarországra nézve Török József gyógyszerésznél Budapesten. — Kolozsvárt: Wolff J. és dr. Hintz Gy. gyógyszerész uraknál és Gergely Ferencz fűszerkereskedésében.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy a mely cég eddig **Szegedi J. F.** név alatt volt ismeretes, ezentul

SZEGEDI és KUBICSEK

cég alatt folytatja további működését.

Egyszersmind ajánljuk kintű varró- és kötőgépeinket a legszolidabb európai és amerikai gyároktól ugy készpénz, mint részletfizetés és becsületes jótállás mellett.

Végül mindenféle varrógép igazítást és varrás nélküli férfi és női harisnya-kötéseket elkészítés végett jutányos árban elvállalunk.

Becsés pártfogásukba ajánljuk magunkat

Szegedi és Kubicsek,

varró- és kötő-gép raktárosok.

(135) Kolozsvárt, főtér 26. sz. 1—3

693. szám.

Árverési hirdetmény.

Folyó évi ápril hó 3-án délelőtt 10 órakor Torda város határában fekvő top. sz. 5546 a. b. 106 hold és 212 négyszögöl nagyságú „LOBODÁS“ nevű kaszáló f. évi ápril hó 24-étől fogva határozottan a „KELET“ nyomdájában Kolozsvárt.

rom egymás után következő évre nyilvános árverés útján fog hasznosbérbe adatni.

Kikiáltási ár 300 forint, melynek 10 százaléka mint bánatpénz az árverés előtt leteendő.

Írásbeli bepecsételt ajánlatok csak az árverés megkezdése előtt fogadtnak el.

Az árverelési feltételek a tordai gör. keleti plébániai vagy az érsekmegyei irodában Nagy-Szebenben betekinthetők.

Nagy-Szeben, márcz. 13-án. 1880. (133) 2—3

Görög-keleti román érsekmegyei consistorium.

Kvizda Ferencz János állat-gyógyszerei Korneuburgban,

cs. kir. udvari szállító

állatgyógyászati készítményekre nézve, melyek ő felségei az angol királynő és a porosz király és német császár; valamint sok magas rangu egyén olaiban rendkívüli sikerrel alkalmaztatnak, az osztrák és az olasz államokban kiváló szabadalommal ellátva, és londoni, párisi, bécsi, hamburgi és müncheni éremmel vannak kitüntetve.

Cs. kir. szab. korneuburgi marhapor, lovak, marhák és juhok számára; hasznosnak bizonyult sok évi tapasztalat szerint mirigy, kólika, étvágyhiány, vérértés ellen, a tej javítására s különösen a legélszi és emésztő szervek minden bajában.

Cs. k. szab. helyreépítő-folyadék lovak számára. Alkalmazandó külső bajok, köszvény, csúszok, ficamodások, rándulások, szűgy-, csipő-, gerincz-vállbénulás, taggyengeség, az izmok és idegek me

revésge ellen stb. 1 palack ára 1 ft 40 kr.

Blister Kólika labdacok (erős bedörzsölés) inpok, holttestem, gyűrűsont, pók, inragás, könyökgumó, iztapló, pip, megkeményedett mirigy ellen. Egy tégely 3 ft.

Féreg-labdacsok lovak számára, bélgilisztá, pallisádféreg; általában belféreg, oestrusnyit ellen. Egy bádagszelence 1 ft 60 kr.

Phisie, hashajtó lovak számára dugulás esetén, vértisztító- és óvszer kólika ellen. Egy bádagszelence 2 ft.

Póktinktúra lovak számára izpók, in-, vagy lábpók ellen. Egy palack 1 ft 50 kr.

Sebbalzsam lovak és szarvasmarhák számára ugy friss, valamint idült sebek gyógyítására. Egy palack 1 ft 25 kr.

Lópata-ir érdes, törékeny pata, odvas köröm ellen, s az utánnövés elősegítésére. Egy szelence 1 ft 25 kr.

Pata- és körömpor patakoz-rothadás ellen. Egy palack 70 kr.

Erőtáp lovak és szarvasmarhák számára, elsoványodott állatok gyors elősegítésére, s a hizlalás ürgéítésére. Ládacsakban a 6 ft és 3 ft. göngyben a 30 kr.

Eblabdacsok az ebbettség ellen. Egy doboz 1 ft.

Sömör- és koszlaj ebek számára. Egy palack 1 ft 50 kr.

Sértéspor, futó lúzóg ellen s étvágyhiány esetén. Egy nagy pakét 1 ft 26 kr. kis pakét 63 kr. o. é.

Gyógypor házi majorság számára, ludak, kacskák, tyúkok, gyöngytyúk sat. járványa, s közönséges betegségei ellen. Egy göngy ára 50 kr.

Kvizda állatgyógyászati készítményei valódi minőségben kaphatók Kolozsvárt: Csiky Imre, Dietrich Sám, Gergely Ferencz. N.-Szebenben: Moscher W. S., Reissenberger A. Gy.-Fehérvárt: Fröhlich S. gyógyszerész. Brasóban: Eremiás D., Heshaymer S. L. A. Köhalomban: Nagelschmidt utóda. M.-Vásárhelyt: Bucher M. Sepsi-Szt.-Györgyön: Csutak testvérek. Segesvárt: Tents J. B. Sz.-Régenben: Czoppelt Hugónál.

Ezenkívül a koronaországok csaknem minden városában és mezővárosában vannak raktárak, melyeket a vidéki hírlapok koronként közölnek.

A ki védbélyegemnek valamely hamisítóját olyképpen jelöli meg nekem, hogy törvényes büntetés alá vonhassam, 500 frtig terjedő jutalmat kap tőlem.

Handwritten signature: J. K. Hofmeister